

Maroshévízi Hírlap

Fogyatkozó magyarságunk

Maroshévízen a legtöbb római katolikust 1978-ban jegyezték, egészen pontosan 3 965 személyt, míg a református egyháznál a legtöbb hívet, a szórvánnyal együtt, 1992-ben jegyezték, amikor 917-en vallották magukat reformátusnak. A hévízi római katolikus egyház adatai szerint **2025-ben** 1587 katolikust jegyeztek, ugyanakkor 11 keresztes, 3 házasságkötés és 44 elhalálozás volt. A református egyház hívei szórvánnyal együtt valamivel több mint 300-an vannak, itt is a 2025-ös év nem volt „fényes”, hisz csupán két keresztes, egy házasságkötést és nyolc elhalálozást jegyeztek. **Cz. K.**

2026 – megjött a tél

2026 januárjára megjött a várva várt tél is. Havazott, havazott és havazott. Január derekára jó nagy hó borította Maroshévíz térségét is. Beindultak a sítályák, rengeteg turista lepte el a települést, főleg Moldova Köztársaságból. Panziók, szállodák mind foglaltak, a sítályán napi 500-600 ember. A főtér útjai járhatóak, nem így a legtöbb járda, ahol sok helyen nem pucolták el a havat. Itt megjegyzem, hogy a járdák takarítása nem csak a hivatal alkalmazottjainak a feladata, hanem a lakosságnak is, hisz sok olyan ház előtt haladtam el, ahol nem takarították le a házuk előtt a járdát, pedig ezt az ott lakók kellene megtegyék.

Ja, bocs, elfelejtettem, amint mondta egy járókelő... „Majd elolvad”. **Siklódi Ildikó**

„Többet a polgárnak, kevesebbet az államnak!”

Tavaly volt egy választás és egy kitűnő kampánymondat „Többet a polgárnak, kevesebbet az államnak!”. Ennek sok lakos örvendett, hisz gondolták, hogy végre a polgárok kevesebbet fizetnek az állam felé. Elmúltak a választások, és a kampánymondat fordítottja valósult meg, vagyis sokkal többet az államnak, sokkal kevesebbet a polgárnak. Hogy mi történt, mindenki tudja, minden, de abszolút minden nagyon megrágt, mitöbb a nyugdíjakat is megadóztatták, ami sehol máshol a kontinensünkön nincs. Hogy minden jó legyen az államnak, 2026-tól még az ingatlan adókat is minimum 70%-kal megemelték. Vagyis egy lakástulajdonos a saját tulajdonáért kell fizessen az államnak, de vajon miért? A polgárok nagy részét nem kellett volna ennyire kizsákmányolni, ott vannak az óriási nyugdíjak, ott vannak a miniszterek, államtitkárok óriási fizetései és a többi, azokat kellett volna 50-70%-kal csökkenteni. A speciális nyugdíjakat törölni, mert mindenki egyenlő. Aki speciális nyugdíjjal rendelkezik, amíg dolgozott is óriási fizetése volt, ők nem speciális emberek, ők is emberek, ez már diszkrimináció.

Ja, elfelejtettem, Romániában élünk. **Czirják Károly**

Januári hírek

Január 24-én és 25-én Székelyudvarhelyen és Maroshévízen a maroshévízi Dr. Urmánczy Nándor Egyesület néhány tagja több közszereplővel is találkozott, tárgyalt. Így többek között: Németh Szilárd kormánybiztossal, Szász Jenő miniszteri biztossal, Kálmán László skóciai főkonzullal, Fodor Tamás vezetőkonzullal, Fráter Olivér úrral az NSKI-től, Budai Lászlóval a pünkösdi Boldogasszony vonatos zárandoklat szervezőjével. Budai úr tudatta, hogy 2026-ban is a maroshévízi vasútállomáson meg fog állni a zárandokvonat, május 22-én. A pontos érkezést időben fogják tudatni.

FARSANGI BÁL

Február 7-én, 19 órától, Farsangi Bálra kerül sor a helyi SPORT BÁR termében. Az eseményt a helyi RMDSZ szervezi. A zenét a DJ BROTHERS DJS biztosítja. Iratkozni Bodor Attila Bélánál lehet, telefonszám: 0744397637.

Elhunyt Vanó András emeritus polgármester

2025. december 24-én távozott közülünk Galgahévíz polgármestere, **Vanó András**. Maroshévíz és Galgahévíz kapcsolata 2022-ben kezdődött, amikor a Dr. Urmánczy Nándor Egyesület meghirdette a „Hévíziek Hévízért” programot, melybe a magyarországi Galgahévíz, Hévíz, Hévízgyörk és az erdélyi Olthévíz települések kapcsolódtak bele. Galgahévíz polgármestere, Vanó András úr, az első telefonbeszélgetésünkör örvendett ennek a kapcsolatnak. 2022 és 2025 között a maroshévízi Magyar- és Urmánczy-napokon mindig egy küldöttség élén eljött, eljöttek a Maros-parti Hévízre, többször 2023-ban közel ötven tagú hévízgyörki hagyományörzőkkel jöttek településünkre, és kitűnő előadással örvendeztették meg a Művelődési Házban összegyűlteket. A kapcsolat kialakulása után egy igazi baráti kapcsolat jött létre. Évente nemcsak a galgahévíziek jöttek településünkre, hanem Maroshévízről is látogattunk a Galga mentére. András barátunk 20 éven át volt képviselő és 14 éven át polgármester.

Sajnos Vanó András barátunk, ezentúl az égből fog ránk figyelni, egy igazi jószívű **EMBERREL, BARÁTTAL** vagyunk kevesebben ezen a földön. Isten nyugtasson, nyugalmad legyen csendes! (czirják)

A maroshévízi RMDSZ alapítói

Hogy miért is írom ezt a cikket a maroshévízi RMDSZ alapítóiról? Mert 2025. december folyamán több helyi lakos is állította magáról, hogy a helyi szervezet alapítója.

Nos, tekintsünk be az RMDSZ jegyzőkönyveibe. 1989. december 22-én **Komán János** tanár úr egy FELHÍVÁS-t írt a maroshévízi magyarságnak, melyet másnap, december 23-án, egy szűk és megbízható körben **Rokaly József** tanár úr a lakásán bemutatott, felolvasott, és ekkor megalapították a Romániai Magyarok Demokratikus Fóruma elnevezésű „pártot”, vagyis két nappal hamarabb alakult meg, mint a mostani RMDSZ. Ez a kétnapos „párt” lett a helyi szervezet, mely csatlakozott a mai RMDSZ-hez. A Rokaly József tanár úr lakásán

összegyűltek lettek a helyi szervezet alapítói is. Ezek az alábbiak voltak: 1. **Rokaly József**, 2. **Nagy János**, 3. **Karácsony István**, 4. **Komán János**. Másnap, 24-én úgy döntöttek, hogy tagokkal bővítik soraikat, igaz, hogy ekkor is megbízható embereket hívtak meg. Így az alapítók és a tagok 15-re bővültek: 1. **Rokaly József**, 2. **Rokaly Emese**, 3. **Nagy János**, 4. **Kolumbán Tihamér**, 5. **Komán János**, 6. **Járy Levente**, 7. **Járy Zsuzsanna**, 8. **Kalapács József**, 9. **Kalapács Annamária**, 10. **Campean Gergely**, 11. **Szabó Zoltán**, 12. **Német Jenő**, 13. **Karácsonyi István**, 14. **Karácsonyi Ibolya**, 15. **Miklós Pál**. Ez alkalommal is felolvasásra került a FELHÍVÁS, amely ez alkalommal bővítve is lett. Ezen a gyűlésen elnököt és titkárt választottak, így Rokaly József lett az elnök és Komán János a titkár. December 26-án szintén Rokaly József tanár úr lakásán újabb megbízható lakosok lettek újabb tagok: **Birman József**, **Balla Árpád**, **Blénessy Zoltán**, **György István**, **Kovács Albert**, **Kovács Attila**, **Molnár Árpád** és **Szvinyuk Mihály**. 1990. január 4-én a helyi Művelődési Házban az alapítók közgyűlést hirdettek meg a helyi magyarok részére, ahol felolvasták a Komán János által írt, majd kibővített felhívást, az alapszabályzatot, és terveiket is ismertették a résztvevőkkel. Ez alkalommal a teremben levő 254 lakos beiratkozott a szervezetbe.

1991 végére a helyi RMDSZ-nek 1934 tagja volt. **Czirják Károly**

(A fénykép a marosvásárhelyi színházi akadémia előadótermében készült 1990. január 13-án, amikor Kolumbán Tihamér és Komán János tanár urak is – bal felől –, dr. Pálfalvi Attila tanügyminiszter-helyettesnek a hévízi magyarság gondjait ismertették).

A székely-magyar rovásírás emlékei, 128. rész

Rovásírásos gyűrűfeliratok 7. rész. Délvidéki, vajdasági pecsétgyűrű

A gyűrű felirata

A felirat lenyomata

A pecsétgyűrűt dr. Zombori Lajos éremtanász fedezte fel és fényképezte. Bronzból készült, XII. századi. Mandics György Róvott múltunk c. könyvében jelent meg (II/589. oldal). Véleményem szerint magyar rovásírásként és germán runaként is megfejthetők a jelek. Jobbról az első kis hajlított jelet nem betűként értelmezem, mert ha az lenne, nagyobbra készítették volna. Díszítés, kis Hold rajzolat lehet.

Megfejtésem magyar rovásírással, a felső rajz alapján jobbról - balra: M MaMA, azaz *Mária mama*. A mama szó ritkán fordul elő korai nyelvemlékeinkben, inkább az *anya* használatos. Azonban éppen a XII. sz.-ból a veszprémvölgyi apácák görög nyelvű adománylevelében görög betűkkel írt magyar szavak is vannak, például a *mama* szó. Czuczornál és Ballaginál is olvasható, mint gyermeknyelvi szó. Sok nyelven hasonlóan ejtik és hasonló a *mama*, *papa*, *baba* szó jelentése. A jelforma emlékeztet is az áldott állapotra. Szerintem gyermekáldást kérő gyűrűről van szó, Máriának, Jézus édesanyjának segítségét kéri a gyűrű tulajdonosa.

A germán és angolszász runák alakilag nagyon hasonlítanak a mi rovásírásunkhoz, mert tőlünk vették át, hangértékeik azonban mások. Ha ezek hangértékeit használjuk fel a gyűrűfelirathoz, hasonló értelmezést kapunk. Felső rajz, jobbról-balra: B BiRTH. A *Birth* angol szó, születést jelent. A B betű a *blessed*, az „áldott” szót jelenti feltételezésem szerint. Runaként megfejtve tehát: „Áldott születés”. **Friedrich Klára**

PÉTER ÁRPÁD: A madéfalvi veszedelem

Voltunk, vagyunk és leszünk. Ez a tudat vezérel és ad hitet az életben maradásunkhoz. Mi székelyek tudjuk és visszatekintünk őseink nagyjaira, akik halálfélelem nélkül szembenéztek az igazságtalansággal, mert a szabadságukat, jogukat küzdelmek árán is védték. A Rákóczi szabadságharc után nagy adókat vetettek ki a népre, amit nem minden esetben tudtak teljesíteni. Magyarország nem volt független. Osztrák fennhatóság alá tartozott. Ausztria határőrséget akart létrehozni, amit a székelyek toborzásával akartak megvalósítani. Az osztrákok tudták, hogy a székelyek milyen mozgó típusú és harcos alanyok, és ezért Adolf Bukov azt tanácsolta Mária Teréziának, hogy belőlük szervezzék meg a határőrséget. A székelyek csak úgy lettek volna hajlandók katonának menni, ha ősi jogukat teljesítették volna, és a székelyek soraiból választották volna ki tisztjeiket. A románok örömmel vállalkoztak katonai szolgálatra, mert így felszabadultak a jobbágy sors alól. Mivel a székelyek kérését nem teljesítették, ezért passzív ellenállásba ütköztek. 1764. január elején több mint 2000 (kétezer) ember gyűlt össze Madéfalván, azért hogy megbeszéljék a további teendőket. Január 6-án a királyi bizottság megkérdezte az egybegyűlteket, hogy hajlandók-e a rendeletnek eleget tenni, de passzív ellenállásba ütköztek. Ezért 1764. január 6-án Siskovics azt a parancsot adta Karatual alezredesnek, hogy riasszák szét Madéfalván az összegyűlt zendülőket. Az ellenállókat ne kíméljék, végezzenek velük, lőjék agyon őket. Karatual alezredes el is ment január 7-én 1350 katonával és két ágyúval. Az összegyűlt megneszelték és elmenekültek az erdőbe, de a falut megtámadták. Az emberek sajnos még aludtak és így mindannyian áldozatul estek. A házaikat is felgyújtották. Ilyen kegyetlenséggel ért véget a madéfalvi veszedelem, amikor 200 (kétszáz) ártatlan, fegyvertelen embert végeztek ki az éjszaka leple alatt. Akik megmaradtak, azok elvándoroltak Bukovinába, Pusztinába.

Madéfalva Csíkszeredától északra az Olt folyó két partján fekszik 680 méter magasan. Minden évben Madéfalva helyi tanácsa méltóságsteljes kegyeleti megemlékezést tart. Csíkszeredából, Háromszékről, Bukvinából, Budapestről is az Országgházból kormányképviselők is részt szoktak venni a kegyeleti megemlékezésen, amit S I C V L I C I D I U M néven is ismerünk, amelynek latin neve: székely öldöklés. A betűket, ha római számként összeadjuk, megkapjuk az 1764 számot.

	S	I	C	V	L	I	C	I	D	I	V	M
0	1	100	5	50	1	100	1	500	1	5	1000	

Az emlékművet 1899-ben az utódok hálás kegyelettel emelték. Szász István építész volt a kivitelezője, de 1905-ben került felavatásra, miután Sánta Sándor a márvány emléktáblát elkészítette.

UI: A székelység ma is hőiesen küzd az igazságért, az autonómiáért, és ebben Magyarország is mint anyaország nagy segítséget nyújt.

Bajkó István – A hónap festménye**Varga Erzsébet – Mária Treben patikája**

Azt mondják, január az év legsötétebb hónapja, átvitt értelemben és szó szerint is. A tél közepére már megviseli a szervezetet, hogy kevés fényhez jut hozzá, ez pedig fizikai és lelki tüneteket is képes produkálni. Amellett, hogy kiemelten fontos a D-vitamin pótlás, Mária Treben a következőket ajánlja kedvetlenség, búskomorság esetére:

✿ Teakeverék: "A veronika, azonos mennyiségű zeller gyökérrel összekeverve, teaként fogyasztva megszünteti a rossz hangulatot és a búskomorságot. Csészénként egy púpozott teáskanálnyi keveréket forrázunk le, fél percig hagyjuk ázni, szűrjük le, és este, elalvás előtt egy csészével kortyolgassunk el."

✿ Kádfürdő: "Áztassunk be 200 gramm szárított kakukkfűvet hideg vízbe, 12 órára. A hideg oldatot melegítsük fel és öntsük hozzá a fürdővízhez. A fürdőző szívét nem érheti el a vízszint. A fürdő időtartama 20 perc. A fürdő után ne szárítkozzunk meg, hanem fürdőköpenybe burkolózva az ágyban izzadjunk egy órát."

Derűs hangulatot, valódi belső békét kívánunk 2026 első teljes munkahetére! 😊

Régi interjúk mai fiataloknak (5)**“Brettschneider Lajos az orosz „Paradicsomban” (Brettschneider Lajos (1919-2004)).**

Új Kelet, 2004. aug. 26-szept. 1.

1949 júliusában Gorkijba vittek, ahol két hétig voltam, innen Moszkvába, ahol három napot, ezután pedig Ustaba vittek. Itt egyik nap, amikor egy tó partján fürdöttünk, a túlsó felén egy 16 éves kislány a tóba esett, mellettem egy SS-kapitány volt, aki ezt látva a vízbe ugrott, és a hajánál fogva kimentette a lányt. Néhány óra elteltével jöttek a német tisztért és engem is vittek fordítani. Ekkor tudtuk meg, hogy a lány apja egy magas rangú KGB-s tiszt. Minket a lány szülei hívtak, akik megköszönték, hogy lányukat kimentette a német. Ez az orosz tiszt Sztálinhoz ment, és felmentést kért a német tisztnek, mivel megmentett egy orosz állampolgárt. Először fordult elő, hogy ilyen jellegű kérést jóváhagyott az orosz vezér. Usta után következett a Mojaiski-i láger. Itt kevés eledelt adtak, hisz csupán 30 dkg kenyeret és káposztalöttyöt kaptunk. Le is gyengültem. Egyik nap kihallgatásra mentem, és megmondtam, hogy én deportált vagyok, a többiek már rég hazaengedték, engem mikor engednek el. Ezek után egy irodába vittek, ahol 24 KGB-s dolgozott, itt egy kapitányhoz irányítottak, aki magyar volt, tőle megtudtam, hogy az első világháború alatt maradt ott és oda is nősült. Ez a kapitány egy iratot tett egy borítékba, és azt mondta, hogy azzal az irattal mehetek haza. Vonatra ültem. Az egyik állomáson a vonat egy órát kellett álljon, leszálltam és néztem a kirakatokat, mire két rendőr jött és kérték az irataimat. Azt mondták, kövessem őket. Egyórás autózás után ismét egy láger kapuja előtt találtam magamat. Az udvaron mind magyar honvédek voltak, a kapun ez a felirat volt olvasható: „Éljen a Magyar-Szovjet barátság.” Azt hittem, hogy Magyarországon vagyok, és búsultam, hogy a szüleim Erdélyben maradtak. Kiderült, hogy az orosz Voronej-i I-es számú magyar lágerbe vittek, ahol közel háromezer fogoly volt. Itt ismertem meg, és lettek jó bajtársaim: Gróf Storn Alfréd, a Magyar Hadtest parancsnoka, Lőrincz Ferencz tábornagy, a Magyar Páncélos Hadtest parancsnoka, Petróczy Lajos alezredes, a honfoglaló Árpád-ház utolsó leszármazottja. Ebből a lágerből Kijevbe, majd Odesszába vittek, ahonnan 1950. december 27-én engedtek haza. Alig érkeztem meg otthonomba, néhány nap múlva jöttek a helyi csendőrök és a Văcărești-i politikai börtönbe vittek, ahonnan 1951. április 7-én hazaengedtek, de egy hét múlva újból elvittek a Bărăganba dolgozni május végéig, amikor újból hazaengedtek. S mivel ez sem volt elég, néhány nap múlva újból értem jöttek, és Medgidiára vittek, ahonnan 1951. augusztus 24-én végleg hazajöhöttem.” Folytatjuk.

Szabó Erzsébet: Az élet színpadán

Soha, soha ne keresd, hogy mi történt azóta,
Elszálltak az évek s a többi rohant utánna,
Eltűntek az űrben mint a füst a homályban,
De, keresd a remény útját,hol boldogság van a nyomában.

Álomból, álomba érve jön el a reggel,
Ébredés előtt néha a lélek valamit keres,
Csak azt találja,mit a sors hagyott utánna,
Mert ,ami szép volt,azt mind vitte magával.

Az égen és föld között csillagok és fény
Közte hullámozó tenger lett az emberi lény,
Mely lassan elfogy mint az olvadó jég
De a remény benned sokáig élni fog még.

Sosem késő az élet színpadán nevetni vagy könnyezni,
S az első látomásra , ugyanúgy mint régen szeretni,
Az élet olyan mint a gyertya,lángja pislakol vagy ragyog
fényesen,
S az ember nyomait követi szüntelen.

Mielőtt a múlt idő lapját lefordítod felejtsd el ami fáj,
Legyél az aki voltál,még akkor is ha valami bánt,
Ha gyötör a könny ,mond el panaszod
De ne tégy pontot,mert az élet nem csak bánatot okoz.

Csak keresd szelíden azt ki szeretetre vár,
Egy ölelést még kapni fogsz majd az élet alkonyán,
Hiszen a legmagasabb fák is magból hozzák a csodát,
S így egy jó barát rád is várni fog az élet színpadán.

Dénes Géza: Január

Itt az új év, jól kezdődjön
Sok kívánság teljesüljön,
Gáspár, Menyhárt, Boldizsár,
Hóval, jéggel faggyal jár,
Csorduljon meg ma a Vince,
Legyen borral tele a pince!

Orbán Erika festménye

Varga Erzsébet: 2026

Legyen az új év szeretetben gazdag,
Áldás és béke minden kis otthonban,
Bőség, egészség zsákostól jöjjön,
Az asztalotokra mindig finomság kerüljön.
Legyen az új év mint szívünk melege,
Lépésről-lépesre kísérfen a szerencse!
Áldott legyen az út,
Áldott a hely,
Áldott a gondolat,
Áldott a tett!
Áldott legyen minden ember!

Bort, Búzát, Békeiséget! a 2026-os évben!

Bajkó Zsigmond: Furcsa csillagok

Egyformák, soha-sem voltunk, és nem leszünk,
Akkor sem, ha egy időben élhetünk.
Egy rendszernek törvényein éhezünk,
De nem biztos, hogy egy vezetőt éltetünk.

Egy időben, egy helyen és egy nyelven,
Mégsem tudunk viselkedni kellően.
Ha fent vagyok, elszállok, mint csillagok,
Ha lent: tisztességgel ott is maradok.

Kedvem szerint, nem maradnák percet sem,
És nem izgatna, hogy holnap nincs mit ennem
sem.
De nyakon csap a fenti csillag ereje,
Leláncol, és azt mondja, hogy csend legyen!

Némán ülök, vágyaimat csak álmodom,
Hol egy boldog világ ösvényein vándorlok,
Én vagyok az égben, csillagok közt ragyogok,
De való nagy, te nem zavarasz, állattá én itt sem
változok.

Nem bánom, ha fél világ a vagydonod,
Neked is csak egyet adnak, koporsót.
Nem kel pénz, sem sok föld, a tulajdonom,
Nevem tudják, ha régen én már nem vagyok.

És emlékükbé ne legyek a dús király,
Ki jó tettében, mindig-mindig halovány.
Én legyek ki bánatimat leírván,
Mindig kaptam erőt, s új irányt.

Temetőtörténelem (2)

Szeptember 13-án és 14-én a Dr. Urmánczy Nándor Egyesület egy Temetőtörténelem című sétára hívta meg Maroshévíz lakosait, melynek keretén belül a temetőinkben ismertebb, de feledésbe merült, vagy melyekről a mai fiatalok keveset tudnak, lakosok sírjai lettek meglátogatva, és néhány szóban ismertette lett életútjuk.

ZÉRIGH MIHÁLY (1880-1954), vendéglőtulajdonos, kereskedő, 1910-ben a Topliczai Atlétikai Club alapítója, a labdarúgó csapat játékosa. 1945-ben megalapítja és elnöke a Vagyonkezelő Bizottságnak, a római katolikus egyház gondnoka.

CZOTTER FERENCZ (1866-1909), okleveles gazdatiszt. Az Urmánczy család gazdatisztje 1891-1907 között.

FEIGL MIKSA (1878-1938), tanító, a 22. zászlóalj honvéd hadnagya. 1921-től nyugdíjazásig maroshévízi tanító, 1921 és 1937 között helyi kántor, a maroshévízi Dalegylet alapítója.

FEIGL IMRE (1892-1978), kántortanító, a magyar iskola igazgatója 1938-tól 1949-ig. A helyi csapat labdarúgója. A 30-as évektől 1965-ig a helyi színjátszó csoport aktív szereplője.

WALTER EDE (1851-1934), kereskedő, nyomdász, a Topliczai Takarékpénztár részvénytársaság tagja, majd 1902-től igazgatója.

WALTER JENŐ (1891-1966), dohánykereskedő, nagybirtokos. Az egyházak nagylelkű támogatója.

Dr. MILD ADOLF (1840-1919), körorvos, „A Topliczai meleg fürdő” című könyvét 1883-ban adta ki. 1873-tól a település orvosa nyugdíjazásáig. 1910-ben Koronás Arany Érdemkereszttel tüntették ki.

MÓCZ PÉTER (1896-1975) az első világháború előtt taxitulajdonos, 1910-ben a helyi fúvószenekar alapító tagja, 1954 és 1968 között a fúvószenekar vezetője.

WALTER MIHÁLY (1830-1909), földbirtokos, a Topliczai Takarékpénztár egyik alapítója, vezetőségi tag. 1867-től az Első Topliczai Magyar Biztosító Ügynökség Társulat elnöke. Több gyergyószéki faluban voltak birtokai. A református egyház első kurátora.

URMÁNCZY ISTVÁN (1812 -1893) a római katolikus egyház érdemes tanácsosa volt.

LÁMM ANTAL (Kuki), 1870-1941, kereskedő, 1910-től a Topliczai Atlétikai Club labdarúgó csapat játékosa.

Dr. SCHWARTZ SÁNDOR (1916-1969), orvos, szülei kereskedők voltak Maroshévízen. A református templom utáni házban lakott.

SZTRÁTYI JÁNOS (1882-1951), az Urmánczy család gazdatisztje 1909 és 1945 között.

MOLNÁR FERENC (1903. X. 12.-1976) építészmérnök, 1920 és 1945 között a település építésze. Számos templomot tervezett és épített Maroshévízen és környékén. A székpataki katonai temető tervezője és kivitelezője, akárcsak a helyi szovjet katonai temetőé, de több maroshévízi iskolát is ő tervezett és épített fel.

JÁKOBI GERGELY (1839-1891), nagybirtokos, kereskedő, tutajtársaság tulajdonosa, egyházi főgondnok. A római katolikus templomban levő jobb oldali mellékoltár adományozója. Szülőháza ma a M. Eminescu Kollégium tulajdona.

KISS VILMOS (1926-1953) hadnagy.

Dr. RAJKA GÉZA (1890-1976) tanár, iskolaigazgató.

Léleksarok Digitális vakvágány

Nem tudtuk, mit adunk a gyermekünk kezébe a mobiltelefonnal vagy tablettel együtt. Viszont nem lehet mentség ez már, amikor észrevesszük, hogy a viselkedése megváltozott negatív irányba a hatására. Nem figyel, felejt, nem tudja kifejezni magát, talán még pösze is, és minden az okos eszközök körül forog. Nem eszik, ha nincs előtte, kéri, egyre többször kell, nem tudja letenni, nem pihen rendesen, elfogy pillanatok alatt a türelme... nem érti, mit akarunk tőle.

Nincs még elég könyv írva erről, nem mondják eleget, hogy a digitális eszközök használata visszafordíthatatlan károkat okoz a gyerekek fejlődésében. Ha túl korán és túl sokat használják azokat. Az idegrendszerük, mivel alakulóban van, túlzottan nagy hatást gyakorolnak az erős ingerek a fejlődésükre. Amit nem használunk, leépül, alulműködik. És az első 7 évben fejlődünk a legtöbbet.

Sokszor hallom szülőktől azt a kijelentést, hogy: „Haladunk a korrallal.” Így könnyen rátehetjük az ékezetet a korra, mert egyre nehezebb digitális világban embert formálni. Nevelni, oktatni. Manfred Spitzer digitális demenciának nevezi az okos eszközök okozta kognitív (értelmi) hanyatlást.

Főleg, ha a szülők egy része régebb a televízió előtt hagyta gyerekeit, magára, most meg a mobilon lóg a gyerek, vagy bármilyen „kütyүн”, számítógépen. Persze, kell a szülőnek szabadidő, nem rosszindulatból teszi,

de a gyereknek alapvető joga, hogy fejlődjön. Ha mozdulatlanul ül valami előtt, nem biztos, hogy koncentrálni lehet lefagyott, „jel nélkül” maradt. Mit adnak az okos eszközök? Pécsi Rita szerint elenyésző a pozitív hatásuk ahhoz képest, hogy mit vesznek el gyermekeinktől. Elveszik a mozgás örömét, megzavarják az idegrendszer fejlődését, ami elakad, mivel nagyon zsenge és plasztikus, kiszolgáltatott. Az agynak igazi tapasztalatokra van szüksége (szabad játék, mesehallgatás, kúszás, mászás, rajz, gyurmázás stb.), ahhoz hogy megerősödjének azon pályái, melyek felelősek a logikus gondolkodásért, előre gondolkodásért (ok-okozati összefüggések), problémamegoldásért, frusztrációtűrésért, kapcsolatok kialakításáért. Határozottan állítja, hogy az óvodában, nincs, amit keressen az okos tábla, nincs szüksége egyáltalán a gyerekeknek arra. A pázsit meg a mászófal sokkal többet ér. Sok mozgás és unalom is kell, hisz az az önálló gondolkodás, a kreativitás bölcsője, a szakemberek szerint. Soha ennyi tanulászavar, figyelemzavar, beszédhiba és mozgáshiány nem volt, mint napjainkban. Talán a legprofibb időtöltőnk az okos eszközünk. Nemcsak a gyerekekre hat negatívan, minden generáció érzi, vagy rosszabb esetben, már nem érzékeli transzállapotban, hogy lekapcsolták a valóságos világról. Vekerdy Tamás régóta beszél a digitális drogról... Igen, olyan károkat okozhat az idegrendszerben, mint a kábítószer. Pécsi Rita már nem nevelési problémáról beszél ezen a ponton, hanem függőségről, leszoktatásról, ami teljesen más szakterület. Sajnos, kutatások szerint 2016-ra egyre több 3 év alatti és a 4-5 éves gyerekek 60 %-a jut mobil eszközhöz. (Konoki Veronika). Mihnea Măruță úgy véli, hogy a kép a képzelet ellensége. Ott van készen, minek gondolkodni? Manfred Spitzer német neurológus is hasonlóan vélekedik e témáról, felhossa a figyelmünket arra, hogy a gyors, felületes internethasználat csökkentheti a mély, összefüggő gondolkodást és tanulási képességeket. Hangsúlyt fektet ő is a könyvből olvasásra és a kézírásra, mivel ezek a tevékenységek több agyterületet aktiválnak, fejlesztenek, mint az okos eszközök. A korai tablet- és laptop használat gyengébb íráskészséget, szövegértést és romló problémamegoldást eredményezhet. Mivel mindent az interneten nézünk meg, nem kell megtanuljuk, és így a memóriánkat már nem kell használnunk. Hanyatlik, nem számolunk fejben, romlik a tájékozódási képességünk is, mert a GPS-re bízunk. Senki nem állítja, hogy egyáltalán nem jók az okos eszközök. Megkönnyítik a munkánkat, Amerikából is tudunk beszélni a nagyival, viszont az életkorral, aránnyal, tartalommal és időtartammal van a gond. Túl hamar találkozik a kisgyerek a képernyővel, sokszor felügyelet nélkül néznek nem megfelelő tartalmakat, több ideig lógnak a virtuális világban, mint iskolában. Van, aki kevesebbet alszik, mint amennyit tartja kezében okos eszközét. Célzottan, meghatározott ideig jó használni, tudni, miért, meddig, mit. Tudni letenni utána. Persze, a felnőtt előbb magát kell megnevelje, ami nem könnyű feladat, mikor a zsebünkben van a munkánk. Minket is elkap az ár. Önnevelésünk után jöhet gyerekeink megtanítása a mércére. De nem itt kezdődik a dolog, mert sok előzménye lehet annak, hogy a gyerek hisztizik a tabletért. Rábíztuk a nevelést az eszközre, vagy folyton másra bíztuk a gyereket, és nem hallgat ránk, nem érti, nem érdekli. Pécsi Rita meglazult vagy elfogyott szülő-gyerek kapcsolatról beszél, amikor nem tudjuk a határokat meghúzni. Arra biztat, hogy töltsünk minél több időt gyerekeinkkel, tanítsuk kis feladatokra, melyeket elbír, és nő velük együtt az önhatékonysági érzésük, ami alapszükséglet. Ha sok minden érdekli, meg tud oldani kis feladatokat, egyedül cipőt húz, megeteti a halakat, érezni fogja a valódi feladatokat, melyeken keresztül tanul, fejlődik igazán. Három évig ő sem adta a gyerek kezébe okos eszközt, utána egy mese egyszerre csak, hogy tanulja a gyerek a kikapcsolást (vele együtt a szülő is), s kamaszkorig is csak keveset és időkorláttal, óvintézkedésekkel. A nevelés kapcsolat elsősorban. Úgy beszél a gyerekekről, akiknek dopaminlöketet ad a digitális eszközhasználat is, többek között, mint a sofőrrel, akinek csak gázpedálja van, ezért résen kell legyünk lábunkkal a féken. 23-25 éves korukig, míg a prefrontális cortex is kifejlődik, ami az önkontrollért legnagyobb részben felelős. Egy nagy nevelési törvényt és elmond nekünk: „A törvény szeretete a törvényhozó szeretetére épül!” Ha nincs jó kapcsolatunk a gyerekekkel, leperreg róluk bármilyen szabály. Mivel a kamaszok és fiatalok nagy részének az önértékelési barométere a kapott like-ok száma, a szociális hálón való kapcsolattartás torz énképet, felületes kapcsolatokat és szociális izoláltságot okoz. Mindez növelheti a szorongó és depressziós gyerekek, fiatal felnőttek számát. Csíkszentmihályi Mihály kutatásai alapján elmondta, hogy ha a virtuális kapcsolatok száma meghaladja a valódi kapcsolataink („face to face”) számát, a szervezetünk már nem termel oxitocint (Max Nieuwdorp szerint ez a babusgatóhormon), ami azt jelenti, nem keressük már a társas kapcsolódást. Újra közelednünk kell önmagunkhoz és egymáshoz, az objektív valósághoz. Mihnea Măruță virtuális identitásnak nevezi a falcs, vélt énképet, melyet a szociális hálón mutatnak gyerekek, felnőttek egyaránt, és figyelmeztet többek között ennek a következményeire. Azzal biztatta a „tanácstalan” pedagógusokat, szülőket egyaránt, hogy bízzanak az ösztöneikben, és cselekedjenek bátran.

Átszövi életünket a digitális eszközök használata, nem tehetünk mást, mint okosan használni őket. Bár ne lenne fordítva! Hiszen ember hozta létre, megtaláljuk a módját, ha nagyon akarjuk, a közgondolkodás lassan változik jó irányba, rajtunk múlik, hogy kijövünk-e a zsákutcából.

Boldog új évet! Lotti (lotticikk@gmail.com)

Legjobb árak, legjobb ételek, legjobb és gyors kiszolgálás

IZABELLA
* RESTAURANT *

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink: - kontaktlencse-felírás és rendelés. Ingyenes szemüvegfelírás, számítógépes vizsgálattal. Mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemüvegvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül is fogadjuk a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)

kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére, korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDE gépek bármilyen kerettípusba bedolgozunk plastik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával), szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása) új, amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória, reflexek, mozgás és tanulászavarok javítására lelki tanácsadás és relaxációs terápiák.

Marosvásárhely: - Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
1918 dec. 1 sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
Dózsa György út 60. sz. Tel: 0265/265-205
Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939.

Szászrégen: - Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta: - Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282

Széf Webáruház

seifshop.ro
office@seifshop.ro
0724-180.779 / 0266-372.097
Hargita megye, Csíkszereda, Rét út 110

■ ÉRTÉKSZÉF	■ faliszéf	■ postálada
■ TŰZÁLLÓ SZÉF	■ BÚTORSZÉF	■ kulcstartó
■ TREZOR	■ HOTELSZÉF	■ PÉNZKAZETTA
■ FÉMSZEKRÉNY	■ laptopszéf	■ FEGYVERKAZETTA
■ PÁNCÉLSZEKRÉNY	■ FÉM IRATSZEKRÉNY	■ FEGYVERSEKRÉNY

Facebook oldal

facebook incaltaminte copii cizme sandale tenisi

office@multimage.ro
0724-180.779 / 0266-372.097
Hargita megye, Csíkszereda, Hargita út 5

- Házicipők, Szandálok - otthonra és óvodába
- Gyerek Teniszcipők és Balerinek
- Hótaposó csizmák
- Gumicsizmák

Telefon: 0721457077

Rokai János PHOTOGRAPHY

Események filmezése és fotózása (esküvők, születések stb.)
Stúdió fotózás
Légi filmezés, drónnal
Fotókönyvek
Nagy felbontású filmezés és fotózás (HD 1080p)

MEGBÍZHATÓ CÉG 2016

cupemedalii.ro
Online Serleg Áruház

office@multimage.ro
0724-180.779 / 0266-372.097
Hargita megye, Csíkszereda, Rét útca 110

■ serleg	■ oklevelek	■ pólók
■ érmek	■ fa termékek	■ kitűzők
■ figurák	■ díszdobozok	■ kulcstartók
■ akrill & üveg	■ ajándéktárgyak	■ szurkolói termékek
■ akril érmek és díjak	■ gravírozható díjak	■ sport- nyomtatványok

Facebook oldal

facebook incaltaminte copii cizme sandale tenisi

office@multimage.ro
0724-180.779 / 0266-372.097
Hargita megye, Csíkszereda, Hargita út 5

- Házicipők, Szandálok - otthonra és óvodába
- Gyerek Teniszcipők és Balerinek
- Hótaposó csizmák
- Gumicsizmák

Eladó méz, eladó méhcsaládok .
Méhkaptárak gyártását, vállalkozunk.
Érdeklődni a 0744693028, 0743507482 telefonszámokon lehet.

Eladó legelő és termőföld Kelemen-patakán. Érdeklődni a: 0749568650 telefonszámon lehet

Eladó régi goblenek, és egy BMX bicikli, érdeklődni a 0747602088-as számon